

„at svare til Vor Kasse aarlig Tredive og To
 „Rds. Afgift, lade holde paa Fens under Ni=
 „berhuus Amt det Kro eller Værtshuus, som
 „hendes afgangne Mand Etatsraad Hein aller=
 „naadigst haver været forundt, og det paa samme
 „Maade og med lige Billaar, som hannem der=
 „ved haver været tilstaaet, saa at hun eller den
 „Kroholder, som dertil af hende allerede er eller
 „vorder befillket, alene og ingen anden skal
 „være berettiget til at forsyne Fens Sogns
 „Indvaanere med fornyden *Ol*, Brændeviin og
 „hvad anden Slags Drif, som de for Betaling
 „behøve og begjære, dog af saa gode Varer
 „og for saa billig Priis, som forsvaerlig kan
 „være, hvormod ingen af samme Sogns Ind=
 „byggere sig maa understaae at brænde Brænde=
 „viin eller nogen Slags Drifkevarer, være sig
 „*Ol*, Brændeviin eller andet at falsholde, under
 „den Straf, som Frdn. 30te April 1734 dic=
 „terer, ligesom og ikke heller de eller andre saq=
 „danne Drifkevarer, hvad enten samme til Bryl=
 „lupper, Barsler eller andet Værtskab skulle
 „bruges, til Sognet maa føre eller der hos
 „nogen anden end den Privilegerede sig til=
 „handle under Varernes Forbydelse og des=
 „foruden at bøde første Gang 10 Rd., og om
 „de oftere betrædes, da hver Gang dobbelt“.

Ved allerhøieste Bevilling af 2den April
 1754 blev det derefter indrømmet bemeldte
 Etatsraad Heins Enke, at den hende under 7de
 Marts 1752 allernaadigst forundte Bevilling
 paa et Kro- og Værtshuus ubi Fens Sogn
 maatte „perpetueres til samme Værtshuses Byg=
 „ninger, og saaledes bestandig følge dets efter=
 „kommende Ciere paa samme Maade og med
 „lige Billaar, som bemeldte Krohold hende al=
 „lernaadigst var bevilget“, dog blandt andet med
 Billaar, „at de efter hende følgende Ciere af
 Værtshuset, saasnart de samme Eiendom til=
 traadte, strax skulde søge Bevillingen hver for
 sig fornyet, saafremt de agtede samme at nyde“.

Den saaledes stiftede Rettighed er senere
 ved en Række Bevillinger fornyet for de føl=
 gende Ciere af den paagjældende Eiendom, den
 saakaldte Krogaard i Nordby, og senest for den
 nu afdøde Kjøbmand og Viceconsul L. Johansen
 ved Bevilling af 28de Februar 1839, der i
 Anledning af de stedfundne Chronikstifter er con=
 firmeret under 13de Mai 1843 og 12te Mai

1849, dog med den ved Confirmationer sæd=
 vanlige Clausul: „Foraaavidt der ikke ved senere
 almindelige Foranstaltninger er stæet eller her=
 efter stæer nogen Forandring i bemeldte Be=
 villing“.

Fra den nuværende Eier af bemeldte Eiend=
 om, Kjøbmand Jens Korsholm Bork af Ring=
 kjøbing, indkom der under 23de Mai 1857 til
 Ministeriet Andragende om, at den ovennævnte
 Gaardens forrige Eier medbedste Bevilling af
 28de Februar 1839 maatte blive fornyet for
 ham. Under de herved fremkaldte Forhand=
 lingen har Ministeret, efter forudgaaet Brev=
 værling med den constituerede Kammeradvocat,
 maattet finde det ubestrideligt, at der ved den
 foransførte Bevilling af 2den April 1754 er
 stiftet et reelt Monopol for oftnævnte Eiendom
 paa Værtshuushold og Handel med Drifkevarer,
 og at dette Monopol af de paafølgende Ciere
 er bevaret for Eiendommen, uden at det For=
 behold, hvorunder Confirmationen af 12te Mai
 1849 er meddeelt, skjønnes i nogen Maade at
 have kunnet forandre Forholdets retlige Cha=
 racter. Derimod har man maattet ansee det
 Tvivl underkastet, hvorvidt det omhandlede Mo=
 nopol, foraaavidt Handelsretten angaaer, ganske
 formener Sognets Beboere at tage Drifkevarer
 andestedsfra eller om det ikke alene er Til=
 førsel af, hvad der bruges til „Bryllupper,
 Barsler eller andet Værtskab“, som udelukkes
 ved Privilegiehaverens Ret, hvilken sidste For=
 tolkning af Privilegiet den nuværende Eier ikke
 har villet anerkjende, hvorfor Ministeriet har
 foretaget de fornødne Skridt for at see dette
 Spørgsmaal afgjort ved Dom.

Da det omhandlede Monopol staaer i den
 skarpeste Modsetning til den almindelige Næ=
 ringslovgivnings Grundsetninger, og da det
 maa antages at kunne medføre virkelige Ulem=
 per for Beboerne af den Egn, for hvilken det
 er gjældende, samt da de vedkommende locale
 Autoriteter have anbefalet, at den derved hjem=
 lede exceptionelle Ret bevirkes hævet, har Mi=
 nisteriet troet at burde benytte den foreliggende
 Leilighed til at søge dette Forhold ordnet paa
 en mere tilfredsstillende Maade. En hertil
 sigtende Foranstaltning vil imidlertid isølge